T028 BÁT NHÃ XI Q550-P19 Công Đức Sâu Xa

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Phaåm 19: COÂNG ÑÖÙC SAÂU XA Baáy giôø Thieän Hieän baïch Phaät: –Ñaïi Boà-taùt phaùt khôûi taâm tröôùc coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Taâm sau phaùt khôûi coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Neáu taâm tröôùc phaùt khôûi, coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät thì khi taâm tröôùc phaùt khôûi, taâm sau chöa phaùt khôûi, seõ khoâng coù nghóa hoøa hôïp. Neáu taâm sau phaùt khôûi, coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät thì khi taâm sau phaùt khôûi, taâm tröôùc ñaõ dieät, neân khoâng coù nghóa hoøa hôïp. Nhö vaäy, taâm tröôùc, sau vaø taâm sôû phaùp tieán thoaùi, suy vi khoâng coù nghóa hoøa hôïp. Vaäy laøm sao coù theå tích tuï caên laønh ñöôïc? Neáu caùc caên laønh khoâng theå tích tuï thì laøm sao Boà-taùt vieân maõn ñöôïc caên laønh, ñeå coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät? Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Nhö khi ñoát ñeøn, thì ngoïn löûa tröôùc chaùy tim, hay ngoïn löûa sau chaùy tim? Cuï thoï Thieän Hieän thöa: –Nhö yù con hieåu, chaúng phaûi ngoïn löûa tröôùc coù theå chaùy tim, cuõng khoâng ngoaøi ngoïn löûa tröôùc. Chaúng phaûi ngoïn löûa sau coù theå chaùy tim, cuõng khoâng ngoaøi ngoïn löûa sau. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Tim bò chaùy chaêng? Cuï thoï Thieän Hieän thöa: –Theá gian hieän thaáy caùi tim chaùy thaät. Ñöùc Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt cuõng nhö vaäy. Chaúng phaûi taâm tröôùc phaùt khôûi coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, nhöng cuõng khoâng ngoaøi caùi taâm tröôùc. Chaúng phaûi taâm sau phaùt khôûi coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, cuõng khoâng ngoaøi caùi taâm sau. Nhöng caùc Ñaïi Boà-taùt thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa ñaõ coù phöông tieän thieän xaûo, laøm cho caùc caên laønh ñöôïc taêng tröôûng vieân maõn, coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Lyù thuù saâu xa laøm duyeân khôûi naøy, nghóa laø caùc Ñaïi Boà-taùt chaúng phaûi taâm tröôùc phaùt khôûi coù theå chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä

cao toät, cuõng khoâng phaûi lìa taâm tröôùc. Chaúng phaûi taâm sau phaùt khôûi coù theå chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, cuõng khoâng phaûi lìa taâm sau. Chaúng phaûi vì caùc taâm nhö vaäy phaùt khôûi, môùi coù theå chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Chaúng phaûi vì lìa caùc taâm phaùt khôûi nhö vaäy, môùi coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Nhöng caùc Ñaïi Boàtaùt thì coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Neáu taâm dieät roài, sinh laïi ñöôïc khoâng? Thieän Hieän ñaùp: –Thöa khoâng, baïch Ñöùc Theá Toân. Taâm ñaõ dieät roài, khoâng theå sinh laïi. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Neáu taâm ñaõ sinh, coù phaùp dieät chaêng? Thieän Hieän thöa: –Ñuùng vaäy, baïch Theá Toân, neáu taâm ñaõ sinh, nhaát ñònh coù phaùp dieät. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Taâm coù phaùp dieät, seõ khoâng dieät chaêng? Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, daï khoâng. Taâm coù phaùp dieät, nhaát ñònh seõ dieät. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Taâm khoâng coù phaùp dieät, coù theå sinh ñöôïc chaêng? Thieän Hieän thöa:

–Baïch Theá Toân, daï khoâng. Taâm khoâng coù phaùp dieät, khoâng coù nghóa laø sinh ñöôïc. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Taâm khoâng coù phaùp sinh laø coù theå dieät ñöôïc chaêng? Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, khoâng ñöôïc! Taâm khoâng coù phaùp sinh, khoâng

coù nghóa laø dieät ñöôïc.

Ñöùc Phaät baûo:

–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Taâm khoâng coù phaùp sinh, dieät laø coù theå sinh, dieät ñöôïc chaêng?

Thieän Hieän thöa:

–Baïch Theá Toân, khoâng ñöôïc! Taâm khoâng coù phaùp sinh, dieät;

khoâng coù nghóa laø sinh, dieät ñöôïc.

Ñöùc Phaät baûo:

–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Neáu phaùp ñaõ dieät, coù theå dieät nöõa khoâng?

Thieän Hieän thöa:

–Baïch Theá Toân, khoâng ñöôïc! Neáu phaùp ñaõ dieät, khoâng dieät ñöôïc nöõa.

Ñöùc Phaät baûo:

–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Neáu phaùp ñaõ sinh, coù theå sinh nöõa ñöôïc khoâng?

Thieän Hieän thöa:

–Baïch Theá Toân, khoâng ñöôïc! Neáu phaùp ñaõ sinh, khoâng sinh ñöôïc nöõa.

Ñöùc Phaät baûo:

–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Thaät taùnh caùc phaùp coù sinh, dieät khoâng?

Thieän Hieän thöa:

–Thöa khoâng, baïch Theá Toân! Thaät taùnh caùc phaùp khoâng sinh, khoâng dieät.

Ñöùc Phaät baûo:

–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Taâm truï laø nhö taâm chaân nhö chaêng?

Thieän Hieän thöa:

–Baïch Theá Toân, ñuùng vaäy! Nhö taâm chaân nhö, taâm truï cuõng vaäy.

Ñöùc Phaät baûo:

–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Neáu taâm truï nhö chaân nhö, taâm ñoù nhö chaân nhö thì taùnh thaät teá coù thöôøng truù khoâng?

Thieän Hieän ñaùp:

–Thöa khoâng, baïch Theá Toân! Taâm ñoù chaúng phaûi nhö chaân nhö, taùnh thaät teá thì thöôøng truù.

Ñöùc Phaät baûo:

–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Chaân nhö cuûa caùc phaùp coù saâu xa voâ cuøng khoâng?

Thieän Hieän ñaùp:

–Baïch Theá Toân, ñuùng vaäy. Chaân nhö cuûa caùc phaùp voâ cuøng saâu xa.

Ñöùc Phaät baûo:

–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Chaân nhö töùc laø taâm phaûi khoâng?
Thieän Hieän ñaùp:
–Baïch Theá Toân, khoâng phaûi.
Ñöùc Phaät baûo:
–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Lìa chaân nhö coù taâm khoâng?
Thieän Hieän thöa:
–Baïch Theá Toân, daï khoâng.
Ñöùc Phaät baûo:
–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Taâm töùc laø chaân nhö phaûi khoâng?
Thieän Hieän thöa:
–Baïch Theá Toân, daï khoâng.
Ñöùc Phaät baûo:
–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Lìa taâm coù chaân nhö khoâng?
Thieän Hieän thöa:
–Baïch Theá Toân, khoâng coù.
Ñöùc Phaät baûo:
–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Chaân nhö coù theå thaáy chaân nhö khoâng?
Thieän Hieän thöa:
–Baïch Theá Toân, khoâng thaáy.
Ñöùc Phaät baûo:
–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? OÂng thaáy coù thaät chaân nhö khoâng?
Thieän Hieän thöa:
–Baïch Theá Toân, khoâng coù.
Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Ñaïi Boà-taùt naøo thöôøng thöïc haønh nhö vaäy, coù phaûi laø haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa khoâng? Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, ñuùng vaäy. Neáu Ñaïi Boà-taùt coù theå thöïc haønh nhö vaäy, töùc laø haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Ñaïi Boà-taùt naøo coù theå thöïc haønh nhö vaäy laø haønh xöù naøo? Thieän Hieän thöa: –Neáu Ñaïi Boà-taùt coù theå thöïc haønh nhö vaäy, hoaøn toaøn khoâng coù haønh xöù. Vì sao? Neáu Ñaïi Boà-taùt coù theå thöïc haønh nhö vaäy thì hoaøn toaøn khoâng thaáy coù naêng haønh, sôû haønh, thôøi gian haønh, nôi choán haønh. Vì caùc phaùp hieän haønh ñeàu khoâng chuyeån vaäy. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Ñaïi Boà-taùt naøo, khi haønh Baùtnhaõ ba-la-maät-ña saâu xa laø sôû haønh naøo? Thieän Hieän thöa: –Neáu Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa laø haønh Thaéng nghóa ñeá. Vì trong ñaáy, taát caû ñeàu khoâng coù phaân bieät. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Ñaïi Boà-taùt naøo, khi haønh Baùtnhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñoái vôùi Thaéng nghóa ñeá laø chaáp töôùng chaêng? Thieän Hieän thöa: –Thöa khoâng, baïch Ñöùc Theá Toân! Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñoái vôùi Thaéng nghóa ñeá tuy khoâng

chaáp töôùng nhöng coù haønh töôùng khoâng? Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, khoâng coù. Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Ñaïi Boà-taùt naøo ñoái vôùi Thaéng nghóa ñeá laø hoaïi töôùng chaêng?

Thieän Hieän thöa: –Thöa khoâng, baïch Ñöùc Theá Toân! Ñöùc Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Ñaïi Boà-taùt naøo ñoái vôùi Thaéng nghóa ñeá laø töôùng töø boû chaêng? Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, Thöa khoâng. Ñöùc Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñoái vôùi Thaéng nghóa ñeá, neáu khoâng töôùng hoaïi, cuõng khoâng töôùng töø boû, laøm sao coù theå chaám döùt töôûng chaáp töôùng? Thieän Hieän thöa: –Ñaïi Boà-taùt naøy, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, khoâng nghó: “Ta ñang coù töôùng hoaïi, ta ñang coù töôùng töø boû”; chaám döùt töôûng chaáp töôùng, cuõng khoâng tu hoïc ñaïo chaám döùt töôûng chaáp töôùng. Neáu Ñaïi Boà-taùt ñang sieâng naêng tu hoïc haïnh Boà-taùt, maø tu ñaïo chaám döùt töôûng; khi aáy taát caû phaùp Phaät chöa vieân maõn neân bò rôi vaøo ñòa vò Thanh vaên hay Ñoäc giaùc. Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt naøy thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo toái thaéng, maëc daàu ñoái vôùi caùc töôùng vaø töôûng chaáp töôùng bieát roõ loãi laàm maø khoâng hoaïi ñoaïn, chæ mau chöùng ñöôïc voâ töôùng. Vì sao? Vì chöa vieân maõn taát caû phaùùp Phaät. Ñöùc Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng theá, ñuùng theá, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Baáy giôø, Xaù-lôïi Töû hoûi Cuï thoï Thieän Hieän: –Ñaïi Boà-taùt naøo, ôû trong moäng tu ba phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, coù theâm lôïi ích khoâng? Cuï thoï Thieän Hieän ñaùp: –Neáu Ñaïi Boà-taùt luùc thöùc, tu ba phaùp moân giaûi thoaùt naøy, ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù theâm lôïi ích. Ngöôøi ñoù tu trong moäng cuõng coù theâm lôïi ích. Vì sao? Vì Ñöùc Phaät daïy, moäng vaø tænh khoâng khaùc nhau. Xaù-lôïi Töû, neáu Ñaïi Boà-taùt ñaõ ñaït Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, thì luùc thöùc tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñaõ goïi laø an truù Baùt-nhaõ

ba-la-maät-ña saâu xa. Ñaïi Boà-taùt naøy trong moäng tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, cuõng goïi laø an truù Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa. Ba moân giaûi thoaùt, ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, coù theå laøm taêng theâm lôïi ích cuõng nhö vaäy. YÙ nghóa khi moäng hay khi tænh khoâng khuyeát giaûm. Toân giaû Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Neáu caùc thieän nam, thieän nöõ ôû trong moäng taïo nghieäp thì coù taêng ích hay toån giaûm khoâng? Cuï thoï Thieän Hieän ñaùp: –Ñöùc Phaät daïy, taát caû phaùp ñeàu nhö thaáy trong moäng. Neáu trong moäng taïo nghieäp thì khoâng taêng giaûm; khi thöùc taïo nghieäp cuõng khoâng taêng giaûm. Nhöng caùc nghieäp ñaõ taïo trong moäng khoâng hôn taêng giaûm, phaûi ñeán luùc thöùc, nhôù töôûng, phaân bieät, nghieäp ñaõ taïo trong moäng, môùi laøm cho nghieäp ngöôøi ñoù thaønh taêng giaûm hôn. Nhö ngöôøi trong moäng, gieát maïng ngöôøi khaùc, roài ñeán luùc tænh giaác mô, phaân bieät, nhôù nghó, raát töï vui möøng, neân nghieäp aáy caøng taêng. Neáu voâ cuøng aên naên, xaáu hoå thì nghieäp aáy lieàn giaûm. Toân giaû Xaù-lôïi Töû noùi vôùi Thieän Hieän: –Coù ngöôøi khi coøn thöùc, gieát cheát ngöôøi khaùc; roài sau ñeán luùc ôû trong moäng, hoaëc töï

vui möøng, hoaëc raát aên naên, laøm cho khi thöùc nghieäp coù taêng giaûm khoâng? Toân giaû Thieän Hieän ñaùp: –Cuõng coù taêng giaûm, nhöng söï taêng giaûm ñoù khoâng baèng khi thöùc. Trong taâm bieát roõ raøng, thì haønh ñoäng maïnh hôn. Toân giaû Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Khoâng coù ñoái töôïng thì daàu suy nghó hay haønh ñoäng ñeàu khoâng sinh ñöôïc. Caàn coù ñoái töôïng thì suy nghó hay haønh ñoäng môùi phaùt sinh. Coøn ôû trong moäng, suy nghó hay haønh ñoäng döïa vaøo ñaâu maø sinh? Cuï thoï Thieän Hieän ñaùp: –Ñuùng theá, ñuùng theá! Hoaëc moäng hay tænh maø khoâng coù ñoái töôïng thì yù nghó hay haønh ñoäng khoâng sinh. Caàn coù ñoái töôïng thì suy nghó hay haønh ñoäng môùi phaùt sinh. Vì sao? Xaù-lôïi Töû, ñieàu coát yeáu ôû trong phaùp thaáy, nghe, hieåu, bieát laø coù tueä giaùc chuyeån; do ñaáy môùi phaùt sinh nhieãm hay phaùt sinh tònh. Neáu khoâng thaáy, nghe, hieåu, bieát;

caùc phaùp khoâng coù tueä giaùc chuyeån thì cuõng khoâng nhieãm tònh. Do ñoù neân bieát, hoaëc moäng hay tænh maø coù ñoái töôïng thì suy nghó hay haønh ñoäng môùi sinh. Coøn khoâng coù ñoái töôïng thì suy nghó hay haønh ñoäng khoâng phaùt sinh. Toân giaû Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Ñöùc Phaät daïy, ñoái töôïng ñeàu lìa töï taùnh. Nhö vaäy laøm sao noùi ñöôïc coù ñoái töôïng thì suy nghó vaø haønh ñoäng môùi sinh? Khoâng coù ñoái töôïng thì suy nghó vaø haønh ñoäng khoâng phaùt sinh? Cuï thoï Thieän Hieän ñaùp: –Maëc daàu caùc suy nghó, haønh ñoäng vaø ñoái töôïng ñeàu lìa töï taùnh, nhöng do töï taâm chaáp töôùng phaân bieät, trình baøy theo theá tuïc phaûi noùi coù ñoái töôïng. Do ñoái töôïng naøy maø phaùt sinh caùc suy nghó, haønh ñoäng. Gioáng nhö noùi, voâ minh laø duyeân sinh haønh, haønh laø duyeân sinh thöùc... ñeàu do töï taâm chaáp töôùng phaân bieät, noùi coù ñoái töôïng chaúng thaät coù taùnh. Toân giaû Xaù-lôïi Töû noùi vôùi Thieän Hieän: –Neáu Ñaïi Boà-taùt ôû trong moäng thöïc haønh boá thí, boá thí roài hoài höôùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñaïi Boà-taùt ñoù coù thaät ñem boá thí hoài höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät khoâng? Cuï thoï Thieän Hieän ñaùp: –Boà-taùt Töø Thò töø laâu ñaõ ñöôïc thoï kyù ñaïi Boà-ñeà, chæ coøn moät ñôøi chaéc chaén seõ thaønh Phaät; Ngaøi raát gioûi veà söï ñaùp traû taát caû nhöõng caâu hoûi, hieän ñang ôû trong hoäi naøy. Chuùng ta neân thænh hoûi Ngaøi, baäc Boå Xöù Töø Toân chaéc chaén seõ traû lôøi. Khi aáy, Toân giaû Xaù-lôïi Töû nhö lôøi Thieän Hieän noùi, cung kính thænh hoûi Boà-taùt Töø Thò. Boà-taùt Töø Thò baûo laïi Thieän Hieän: –Toân giaû ñaõ noùi Boà-taùt Töø Thò coù theå traû lôøi nghóa naøy. Vaäy nhöõng gì goïi laø Boà-taùt Töø Thò vì danh coù theå ñaùp; vì saéc coù theå ñaùp; vì thoï, töôûng, haønh, thöùc coù theå ñaùp; vì hieån loä coù theå ñaùp; vì hình aûnh coù theå ñaùp; vì khoâng cuûa saéc coù theå ñaùp; vì khoâng cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc maø ñaùp ñöôïc chaêng? Vaû laïi, danh Töø Thò khoâng theå ñaùp; saéc cuõng khoâng theå ñaùp; thoï, töôûng, haønh, thöùc cuõng khoâng theå ñaùp; hieån loä khoâng theå ñaùp; hình boùng cuõng khoâng theå ñaùp; khoâng cuûa saéc cuõng khoâng theå ñaùp; khoâng cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc cuõng khoâng theå ñaùp. Vì sao? Ta hoaøn toaøn khoâng thaáy coù phaùp ñeå

ñaùp. Coù phaùp ñaùp, nôi ñaùp, luùc ñaùp vaø do ñaây maø ñaùp cuõng ñeàu khoâng thaáy. Ta hoaøn toaøn khoâng thaáy coù phaùp ñöôïc ghi nhôù, nôi ghi nhôù, luùc ghi nhôù vaø do ñaáy ghi nhôù cuõng ñeàu khoâng thaáy. Vì sao? Vì taát caû phaùp baûn taùnh ñeàu khoâng, hoaøn toaøn khoâng sôû höõu, khoâng hai khoâng khaùc, gaïn tìm roát raùo thì chaúng theå naém baét ñöôïc. Toân giaû Xaù-lôïi Töû hoûi Boà-taùt Töø Thò: –Phaùp maø Toân giaû ñaõ noùi laø nhö sôû chöùng chaêng? Ñaïi Boà-taùt Töø Thò ñaùp: –Phaùp ta ñaõ noùi khoâng phaûi nhö sôû chöùng. Vì sao? Vì phaùp maø ta ñaõ chöùng khoâng theå noùi ñöôïc. Naøy Xaù-lôïi Töû, ta hoaøn toaøn khoâng thaáy coù phaùp ñaõ chöùng maø töï taùnh coù theå ñaéc, nhö ñieàu taâm nghó, nhö lôøi ñeå noùi. Naøy Xaù-lôïi Töû, töï taùnh cuûa caùc phaùp khoâng phaûi thaân laø coù theå tieáp xuùc ñöôïc, khoâng phaûi ngoân ngöõ laø coù theå bieåu thò, khoâng phaûi yù laø coù theå suy nghó. Vì sao? Xaù-lôïi Töû, vì taát caû phaùp khoâng coù töï taùnh. Khi aáy, Xaù-lôïi Töû suy nghó: “Boà-taùt Töø Thò coù tueä giaùc thaät uyeân thaâm, ngaøy ñeâm tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa môùi noùi nhö vaäy.” Ñöùc Phaät baûo Xaù-lôïi Töû: –Nhö taâm oâng ñaõ nghó, Boà-taùt Töø Thò coù tueä giaùc thaät uyeân thaâm, ngaøy ñeâm tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa môùi noùi ñöôïc nhö vaäy. Xaù-lôïi Töû, nhöõng ñieàu oâng nghó laø ñuùng. Naøy Xaù-lôïi Töû, yù oâng nghó sao? OÂng do phaùp aáy maø thaønh A- la-haùn vaø thaáy ñöôïc phaùp aáy laø coù theå noùi ñöôïc chaêng? Xaù-lôïi Töû thöa: –Thöa khoâng, baïch Ñöùc Theá Toân! Ñöùc Phaät baûo Xaù-lôïi Töû: –Ñaïi Boà-taùt thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, khi mình ñaõ chöùng phaùp taùnh thì cuõng nhö vaäy, khoâng theå giaûng noùi. Naøy Xaù-lôïi Töû, Ñaïi Boà-taùt ñoù khoâng nghó: “Ta do phaùp naøy maø ñoái vôùi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa Phaät ñaõ ñöôïc thoï kyù, ñang ñöôïc thoï kyù vaø seõ ñöôïc thoï kyù.” Boà-taùt khoâng nghó: “Ta do phaùp naøy seõ chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät.” Ñaïi Boà-taùt naøo coù theå thöïc haønh nhö vaäy, ñoù laø haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña.

Neáu Ñaïi Boà-taùt coù theå thöïc haønh nhö vaäy, khoâng sinh nghi ngôø raèng: “Ta ñoái vôùi Voâ thöôïng chaùnh ñaúng, chaùnh giaùc laø ñaéc hay khoâng ñaéc.” Chæ nghó theá naøy: “Ta noã löïc tinh taán, nhaát ñònh seõ ñaït quaû vò Giaùc ngoä cao toät, vì ñoái vôùi söï giaùc ngoä ñaõ coù ñöôïc söùc thuø thaéng.” Ñaïi Boà-taùt naøo coù theå thöïc haønh nhö vaäy, ñoù laø haønh Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña. Naøy Xaù-lôïi Töû, caùc Ñaïi Boà-taùt thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, nghe phaùp saâu xa khoâng lo sôï, khoâng haõi, khoâng hoaûng hoát, khoâng ngaïi, khoâng chìm, khoâng ñaém. Ñoái vôùi söï chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuõng khoâng sôï seät, vì töï bieát khaúng ñònh: Ta seõ chöùng ñaéc. Naøy Xaù-lôïi Töû, caùc Boà-taùt neáu ôû nôi ñoàng troáng vaéng, coù thuù döõ ôû cuõng khoâng sôï haõi. Vì sao? Caùc Boà-taùt ñoù vì muoán lôïi ích cho chuùng höõu tình neân xaû boû taát caû nhöõng sôû höõu trong ngoaøi, thöôøng nghó theá naøy: “Neáu coù quyû aùc vaø thuù döõ... muoán aên nuoát thaân ta, ta seõ thí cho ñeå chuùng ñöôïc no ñuû. Nhôø caên laønh naøy, laøm cho Boá thí ba-la-maät-ña cuûa ta nhanh choùng ñöôïc vieân maõn, sôùm gaàn quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ta phaûi noã löïc tu chaùnh haïnh nhö vaäy, khi chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, trong coõi Phaät cuûa ta seõ khoâng coù

nhöõng baøng sinh, quyû ñoùi.” Naøy Xaù-lôïi Töû, caùc Boà-taùt ñoù neáu ôû nôi ñoàng troáng hoang vu, laø choã cuûa giaëc aùc cuõng khoâng sôï haõi. Vì sao? Caùc Boà-taùt ñoù vì muoán lôïi ích cho chuùng höõu tình, neân xaû boû taát caû nhöõng sôû höõu trong ngoaøi, öa tu nhöõng ñieàu thieän, ñoái vôùi thaân maïng, taøi saûn khoâng coù söï tieác nuoái. Thöôøng nghó theá naøy: “Neáu nhöõng höõu tình ñua nhau ñeán cöôùp ñoaït nhöõng taøi saûn, cuûa caûi cuûa ta, ta phaûi cung kính vui möøng boá thí cho hoï. Hoaëc nhaân cô hoäi ñoù, hoï haïi thaân ta, ñoái vôùi hoï ta khoâng bao giôø sinh taâm saân haän; cuõng khoâng phaùt sinh thaân, mieäng, yù aùc. Nhôø nhaân duyeân naøy laøm cho ta Boá thí, Tònh giôùi, An nhaãn ba-la-maät-ña nhanh choùng ñöôïc vieân maõn; sôùm gaàn quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ta phaûi noã löïc tu chaùnh haïnh nhö vaäy, khi chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, trong coõi Phaät cuûa ta, taát caû kieáp khoâng coù nhöõng giaëc cöôùp oaùn haïi. Do ñoù coõi Phaät ta voâ cuøng thanh tònh, cuõng khoâng coøn nhöõng aùc ñoäc khaùc.” Naøy Xaù-lôïi Töû, caùc Boà-taùt ñoù neáu ôû nôi ñoàng troáng moâng

quaïnh nhö sa maïc khoâ caèn cuõng khoâng sôï haõi. Vì sao? Vì phaùp cuûa Boà-taùt laø nhö vaäy, khoâng coù nhöõng söï sôï haõi. Thöôøng nghó theá naøy: “Ta phaûi caàu hoïc phaùp döùt tröø khaùt aùi cho caùc höõu tình, khoâng neân ñoái vôùi ñieàu naøy sinh sôï haõi. Giaû söû ta vì vieäc naøy maø ñoùi khaùt ñeán cheát, nhöng ñoái vôùi caùc höõu tình nhaát ñònh khoâng xaû boû söï phaùt khôûi taâm ñaïi Bi boá thí nöôùc phaùp nhieäm maàu. Laï thay! Baïc phöôùc thay! Nhöõng höõu tình ôû nôi theá giôùi khoâng coù nöôùc. Ta phaûi noã löïc tu chaùnh haïnh ñeå khi chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, trong coõi Phaät ta, khoâng coù nhöõng ñoàng troáng, sa maïc hoang vu, chaùy boûng vì thieáu nöôùc nhö vaäy. Ta phaûi tìm caùch khuyeân nhuû nhöõng höõu tình tu phöôùc nghieäp thuø thaéng. Baát cöù ôû ñaâu, ta ñeàu laøm cho hoï ñaày ñuû thöù nöôùc taùm coâng ñöùc. Do ñoù, ta kieân trì, tinh taán duõng maõnh, tìm caùch giaùo hoùa taát caû höõu tình. Nhôø nhaân duyeân naøy, khieán ta Tinh taán ba-la- maät-ña nhanh choùng ñöôïc vieân maõn, sôùm gaàn quaû vò Giaùc ngoä cao toät.” Naøy Xaù-lôïi Töû, caùc Boà-taùt naøy ôû nöôùc ñoùi keùm cuõng khoâng sôï haõi. Vì sao? Vì caùc Boà-taùt naøy, maëc aùo giaùp coâng ñöùc, duõng maõnh, tinh taán, nghieâm tònh coõi Phaät vaø nguyeän theá naøy: “Khi ta chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, trong coõi Phaät ta khoâng coù nhöõng ñoùi keùm nhö vaäy. Caùc loaøi höõu tình ñaày ñuû, vui söôùng, tuøy yù caàn duøng nhöõng gì, nghó ñeán laø coù ngay; nhö chö Thieân treân trôøi nghó ñieàu gì ñeàu ñöôïc. Ta phaûi phaùt khôûi taâm kieân trì, tinh taán, duõng maõnh, laøm cho caùc höõu tình phaùt nguyeän ñaày ñuû: Taát caû thôøi gian vaø nôi choán, taát caû caùc loaøi höõu tình; ñoái vôùi cuûa caûi, vaät duïng caàn cho söï soáng khoâng bò thieáu thoán.” Naøy Xaù-lôïi Töû, caùc Boà-taùt naøy gaëp luùc taät dòch cuõng khoâng sôï haõi. Vì sao? Vì caùc Boà-taùt naøy thöôøng quaùn saùt kyõ: “Khoâng coù phaùp goïi laø beänh, cuõng khoâng coù phaùp goïi laø ngöôøi beänh; taát caû ñeàu khoâng, khoâng neân sôï haõi. Ta phaûi noã löïc tu chaùnh haïnh naøy, ñeå khi chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät; caùc loaøi höõu tình trong coõi Phaät ta, khoâng coù nhöõng tai öông taät dòch, laïi tinh taán tu haønh chaùnh haïnh thuø thaéng.” Naøy Xaù-lôïi Töû,

caùc Boà-taùt naøy neáu nghó: “Quaû vò Giaùc ngoä cao toät phaûi traûi qua thôøi gian laâu môùi ñöôïc”; khoâng neân sôï haõi. Vì sao? Vì kieáp soá ñôøi tröôùc tuy coù voâ löôïng nhöng trong khoaûng moät nieäm

nhôù nghó, phaân bieät, tích tuï söï thaønh töïu; kieáp soá ñôøi sau neân bieát cuõng nhö vaäy. Vì theá, Boà-taùt khoâng neân ôû trong ñoù sinh töôûng laâu mau, maø baûo: “Quaû vò Giaùc ngoä cao toät caàn traûi qua thôøi gian laâu daøi môùi chöùng ñaéc”, lieàn sinh sôï haõi. Vì sao? Vì kieáp soá ñôøi tröôùc, ñôøi sau, daøi ngaén ñeàu laø taâm töông öng vôùi moät saùt-na. Theá neân Xaù-lôïi Töû, Ñaïi Boà-taùt tuy nghe traûi qua laâu daøi môùi chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät; nhöng ôû trong ñoù laïi quaùn saùt chaéc chaén, kyõ caøng, ñeå khoâng sinh sôï haõi. Naøy Xaù-lôïi Töû, caùc Boà-taùt naøo ñoái vôùi taát caû nhöõng söï thaáy, nghe, hieåu, bieát, phaùp ñaùng sôï haõi maø khoâng sinh sôï haõi; neân bieát, Boà-taùt ñoù choùng chöùng söï caàu quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Theá neân Xaù-lôïi Töû, Ñaïi Boà-taùt muoán mau chöùng ñaéc söï caàu quaû vò Giaùc ngoä cao toät, neân theo giaùo phaùp khoâng chaân tònh cuûa Nhö Lai, maëc aùo giaùp coâng ñöùc, tinh caàn tu hoïc vaø ñoái vôùi taát caû phaùp khoâng neân sôï haõi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.